

डेनमार्क नेपाल सोसाईटी
Dansk-Nepalesisk Selskab

NEPAL VISION

22. ÅRGANG NR. 1 - SOMMER 2013

Udgivet af:

Dansk-Nepalesisk Selskab
Bladet sendes til alle medlemmer samt personer i Danmark, tilknyttet Nepal.

Oplag 600 eksemplarer.

ISSN 0908-844X

Dansk-Nepalesisk Selskab har som formål at fremme dansk-nepalesisk samarbejde om bæredygtig udvikling, turisme, samhandel, kultur, m.m. Selskabet er upolitisk. Selskabets formål fremmes gennem oplysende virksomhed på hjemmeside, medlemsblad og møder m.m., såvel i Danmark som i Nepal, samt gennem samspil med andre beslægtede foreninger og organer i Danmark og Nepal.

Selskabet holder årligt en række møder, hvor der gennemføres foredrag og billeder oplyses om forskellige sider af Nepals kultur, natur og historie.

Redaktion:

Lars Gundersen (ansv.), Jørgen Rendsvig, Julie Damgaard, Lone Petersen og Knud West Hansen.

Adresse:

Kongensgade 17A
3550 Slangerup
E-mail: lars@nepal.dk

Website:

www.nepal.dk

Medlemskab:

Enkeltpersoner: 170 kr.
Par: 220 kr.
Studerende: 100 kr.
Firma: 420 kr.
Konto nr.: 8125-0007172109

Tilmeld betalingservice

PBS-nr. 06651844, debitorgruppenummer 00001 og dit medlemsnummer i Dansk-Nepalesisk Selskab - ét bogstav efterfulgt af 3 cifre.

Annoncer:

1/1 side 2.000 kr.
1/2 side 1.100 kr.
1/4 side 600 kr.

Forsidefoto:
Liva Nitschke

Bagsidefoto:
Claus Andreasen

INDHOLD:

- Side 3 Formanden har ordet
- Side 4 Den vanskelige fred eller hvornår bliver de færdige med forfatningen?
- Side 8 Det er kun døde fisk der flyder med strømmen
- Side 11 En volleyball-turnering i det sydlige Nepal
- Side 13 Fokus på migrant-arbejdere
- Side 17 Dansk vand til Chitwan
- Side 20 Nepal og problematikker omkring børn og voksne med høretab
- Side 24 Images Festivalen med nepalesisk deltagelse
- Side 26 Løst og fast
- Side 30 Generalforsamling i Dansk-Nepalesisk Selskab
- Side 30 Nyt æresmedlem
- Side 31 Arrangementskalender

*Formand
og ansvarshavende redaktør*
Lars Gundersen
Telefon: 47 16 12 20

lars@nepal.dk

*Næstformand, kasserer
& medlemshåndtering*
Birgit Nielsen
Telefon: 40 75 28 58

birgit@nepal.dk

Sekretær
Jørgen Rendsvig

jorgen@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Julie Damgaard

julie@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Lone Petersen

lone@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Ravi Chhetri

ravi@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Kristina Djurhuus Christiansen

kristina@nepal.dk

Suppleant
Thomas Glerup

thomas@nepal.dk

Suppleant
Annette Gallaus

annette@nepal.dk

Suppleant
John Clausen

john@nepal.dk

*Billedredaktion,
layout og sats af
Nepal Vision*
Knud West Hansen

knud@nepal.dk

FORMANDEN HAR ORDET

Den 29. maj var det 60 års dagen for Tenzing og Hillary's førstebestigning af Mt. Everest, og i den forbindelse faldt jeg over et gammelt brev, som Ejler Alkjær, Dansk-Nepalesisk Selskabs første formand, skrev til Norgay Tenzing med en invitation til et arrangement på Palace Hotel i København i forbindelse hans bogudgivelse og besøg her i 1967. Her var de inviterede bl.a. Klavs Becker-Larsen, Werner Jacobsen, Jesper Trier, Mogens "Mugge" Hansen og Erik Hoff, der stort set alle siden har præget mangt og meget inden for Danmark og Nepals sameksistens. Blot to år efter - i 1969 - blev Dansk-Nepalesisk Selskab stiftet med Professor Alkjær som formand. Gennem 44 år har Dansk-Nepalesisk Selskab været samlingspunkt for Nepal-interesserende i Danmark. Det skal vi selvfølgelig bygge videre på. Der er rigtig mange danske, der rejser til Nepal, der bliver udstationeret i Nepal, eller som har arbejdsmæssige relationer til Nepal. Blandt disse og andre, der

på den ene eller anden måde beskæftiger sig med og interesserer sig for Nepal, må og skal der være mange kommende medlemmer af selskabet, - også gerne yngre medlemmer. Og også gerne nogle kommende fyrtårne som de nævnte på mødet med Tenzing på Palace Hotel.

I bestyrelsen arbejder vi på at øge informationsniveauet, vi forsøger at gøre medlemsaftenerne til begivenheder med væsentligt flere deltagere, og vi arbejder på en hjemmeside med større brugervenlighed. Medlemskaren skal derigennem øges, så vi igen vil være en af de allerstørste og stærkeste kulturforeninger i Danmark. Det er ikke ligetil, og det kommer ikke af sig selv, men det er vores klare mål. Indtil nu ser det ud til, at arbejdet stille og roligt bærer frugt.

Efter generalforsamlingen i april består den nye bestyrelse af Jørgen Rendsvig, Birgit

Nielsen, Julie Damgaard, Kristina Djurhuus Christiansen, Ravi Chhetri, Lone Petersen og Lars Gundersen. Som suppleanter er Annette Gallaus, Thomas Glerup og John Clausen blevet valgt.

I den forbindelse vil jeg gerne rette en stor tak til Thomas Glerup, der nu har valgt at træde ud af bestyrelsen. Thomas var formand i 2009-2012, og heldigvis fortsætter Thomas som suppleant. Der skal også lyde en stor tak til resten af bestyrelsen, der alle yder et godt stykke arbejde - det, som er ankerpunktet i Dansk-Nepalesisk Selskab.

Birgit Nielsen blev vores 6. æresmedlem, en velfortjent hæder efter en næsten livslang indsats i Dansk-Nepalesisk Selskab.

I ønskes alle en rigtig god sommer og jeg håber at se jer alle til efterårets spændende møder.

Lars Gundersen
Formand

DEN VANSKELIGE FRED

ELLER

HVORNÅR BLIVER DE FÆRDIGE MED FORFATNINGEN?

Af Jørgen Rendsvig

Nepal har igennem ca. 10 år fra midt i 90'erne og op i 00'erne været ramt af en udmarvende og blodig borgerkrig. Ca. 15.000 er blevet dræbt med store tab og menneskelige lidelser på såvel myndighedernes som maoisternes side. Fra spredte angreb i fjerne landdistrikter bredte borgerkrigen sig efterhånden til det meste af landet uden for de største byer og turistmål. Efter flere forgæves tilløb blev der endelig indgået en fredsaf-tale i november 2006.

Efter internationalt pres kunne der endelig indgås en fredsaf-tale mellem borgerkrigens to modparter: på den ene side de maoistiske oprørere og på den anden side den daværende regering. Maoisterne havde ført borgerkrigen med Pushpa Kamal Dahal – kaldet 'Prachanda' – i spidsen og havde parallelt med sine væbnede grupper (People's Liberation Army, PLA) også etableret en civil partiorganisation – CPN (maoist). CPN står for Communist Party of Nepal. Regeringen med premierminister G.P. Koirala i spidsen havde forhandlet efter overenskomst med de syv største politiske partier i landet. Der var således meget bred støtte til aftalen mellem CPN (maoist) og regeringen. Fredsaftalen var omfattende og inkluderede ud over en våbenhvile og et øjeblikkeligt ophør af krigshandlingerne en lang række mål for den kommende politiske udvikling i Nepal. Bl.a.:

- Midlertidig internering af maoisternes styrker i lejre, ligesom regeringens kamp-tropper skulle henvises til deres kaserne. Våben skulle afleveres og opbevares under FN-kontrol
- Gennemførelse af en politisk-økonomisk og social transformation af det nepalesiske samfund
- Afslutning af forskels-behandling på grund af klasse, etnicitet, sprog, køn, kultur, religion og region, og løsning af problemerne med kvinder, dalitter, oprindelige folk, etniske minoriteter (Janajatis), Teraisamfund (Madheshis), undertrykte,

oversete, mindretals-samfund og tilbagestående områder

- Udarbejdelse og gennemførelse af et fælles minimalt program for socio-økonomiske forandringer med henblik på at afslutte alle former for feudalisme
- Udformning en politik for gennemførelse af en jordreform via afskaffelse af den feudale ejendomsret til jord
- Vedtagelse af strenge foranstaltninger mod dem, der besætter statslige stillinger eller har samlet store ejendomme gennem korruption
- Understregning af en bekendelse til FNs menneskerettighedserklæring af 1948
- Etablering af en freds- og rehabiliteringskommission

I forbindelse med fredsaftalen blev der udarbejdet en midlertidig forfatning, der satte rammerne for udarbejdelsen af en endelig forfatning. Men allerede i gennemførelsen af dette valg indtrådte der en væsentlig forsinkelse. Fredsaftalen fastsatte, at valget skulle afholdes senest 15. juni 2007 – det blev dog først afholdt næsten et år senere.

Valget til den forfatnings-givende forsamling

Efter valget den 10. april 2008 blev de 601 pladser i den forfatningsgivende forsamling – Constituent Assembly, CA – fordelt således:

Parti(er)	Mandater
Maoisterne	229
Kongrespartiet (NC)	115
Kommunistpartiet (UML)	108
Madhesi PRF	54
Terai Madhes Loktantrik Parti	21
4 partier har 8-9 mandater	34
6 partier har 3-5 mandater	24
12 partier har 1-2 mandater	16
I alt	601

54 partier stillede op. 25 partier fik valgt medlemmer i CA, men som følge af splittelser i partierne var 33 partier repræsenteret, da CA blev opløst i maj 2012. Som det fremgår, består CA på den ene side af 3 – 5 store partier og på den anden side af en lang række af meget små partier, der hver repræsenterer sit særlige samfundssyn eller partsinteresse. En stor del af de valgte fik her deres første politiske post. Mange havde kun en ringe skolegang, og sammen med den manglende politiske træning udgjorde det en del af grundlaget for det kaotiske forløb, der har præget CAs virke.

Kongen afsættes

Tre uger efter valget, den 28. maj 2008, trådte den forfatningsgivende forsamling sammen til sit første møde. På sin allerførste mødedag traf CA den i fredstraktaten forudsatte beslutning om at afsætte kong Gyanendra og omdanne Nepal til republik. Kongen accepterede beslutningen og flyttede inden 14 dage fra kongeslottet – der nu er museum – til en privat bopæl i byens udkant. Opgaven for CA var herudover tre ting, nemlig

- at udarbejde en ny forfatning,

- at realisere de øvrige punkter, der var opstillet i fredstraktaten og
- at fungere som almindeligt parlament.

En afgørende ting var at sikre, at freden virkelig blev opretholdt. Her blev begge parter aktive styrker forvist til kaserne og lejre og sat under FN-kontrol. Ligeledes lykkedes det efter en del vanskeligheder at få de maoistiske oprørsstyrkers våben afleveret og deponeret i aflåste containere, også under FN-kontrol. Siden har der været arbejdet på oprørsstyrkernes videre skæbne. Af de næsten 20.000 mand, der i 2007 udgjorde den maoistiske hær er 15.600 allerede genintegreret i samfundet, bl.a. takket være en tilbagetræknings- og rehabiliterings-pakke. Ca. 1.500 er under uddannelse til at blive optaget i den nepalesiske hær, mens resten af forskellige årsager er forsvundet ud af statistikkerne.

Et sammensat land

I relation til forfatningen var en af de første beslutninger, at Nepal skulle være en forbundsstat. Landet er jo som bekendt karakteristisk ved at være meget sammensat på flere niveauer. Det gælder ikke bare religion, men også sprog (nogle siger 92 forskellige), folkeslag og stammer (nogle siger 118 etniske grupper), kaster og kasteløse (på trods af at diskrimination på grundlag af kaste

har været forbudt siden 1962), og endelig køn, hvor kvinders rettigheder er inddraget sammen med alle de andre forhold. Imidlertid går disse opdelinger på kryds og tværs af landet uden entydige, sammenfaldende geografiske grænser. Dette viste sig at være en af de helt store knaster i forfatningsarbejdet. Det havde også den konsekvens, at alle særinteresserne blev fremhævet, mens det, der er fælles, ikke var i fokus. Vægten på særinteresserne og minoritetsgrupperne har gjort, at den største gruppe, de nepalitalende mellem- eller højkaste-hinduer, ikke føler, at de bliver hørt i rimelig grad. Andre punkter fra fredsftalen er blevet totalt fortrængt indtil nu. Det gælder fx løftet om en jordreform, der skal afskaffe det feudale system.

Valgperioden forlænges undervejs

Den forfatningsgivende forsamling, CA, blev valgt for 2 år og skulle således have sit forfatningsudkast klar den 28. maj 2010. Det skete imidlertid ikke. CA besluttede at forlænge sit mandat med 1 år til den 28. maj 2011. Da man heller ikke var færdig der, blev mandaten forlænget med 3 mdr. til den 28. august 2011 og igen forlænget med 3 mdr. til den 30. november 2011. I forbindelse med den derpå følgende forlængelse – med 6 mdr. til den 30. maj 2012 – besluttede højesteret, at herefter ville mandatet ikke kunne forlænges yderligere. Og dermed udløb mandatet endegyldigt den 30. maj 2012.

Der har under processen været stor utilfredshed i befolkningen med, at det ikke er lykkedes for CA at færdiggøre sit arbejde. Den lille 'oh, the times' er en kommentar til den sag. Nogle har ment, at medlemmerne af CA især så på deres personlige interesse i fortsat at kunne hæve diæter for deres arbejde. Det er dog nok også en væsentlig del af forklaringen, at den proces at skrive en forfatning skaber et sjældent vindue for at gøre sin indflydelse gældende. Når først forfatningen er færdig og vedtaget, er det meget vanskeligt at rokke ved den heri beskrevne balance mellem de forskellige interesser. Dertil kommer, at den forfatningsgivende forsamling ikke består af trænedede parlamentarikere, der er vant til kompromisets kunst, hvor man giver køb på visse af sine krav for at få opfyldt andre.

Hyppe regeringsskift

I løbet af de opridsede fire år har der været fem regeringer. Den første premierminister – G.P. Koirala – kom fra NC. Den næste var maoisternes leder under borgerkrigen, Pushpa Kamal Dahal ('Prachanda'). Herefter fulgte Madhav Kumar Nepal fra UML og Jhala Nath Khanal, ligeledes UML. Endeligt fulgte Baburam Bhattarai, der er næstkommanderende hos maoisterne. De tre største partier har således, egentlig ikke overraskende, på skift delt regeringsledelsen imellem sig.

Skiftende parlamentariske konstellationer har støttet de for-

skellige regeringer. Bhattarais regering fik ud over maoisterne også støtte fra de to madhesipartier og andre små partier, men kongrespartiet (NC) og kommunisterne (UML) var i opposition.

Skiftet fra den ene regering til den anden har ind i mellem været dybt problemfyldt. Ved en af regeringsomdannelserne skulle der gennemføres 26 afstemninger, før der var flertal for den nye premierminister.

Efter maj 2012

Med opløsningen af den forfatningsgivende forsamling – og dermed parlamentet – den 30. maj 2012 blev der indledt en lang periode med politisk uafklarethed. Ingen forfatning, intet parlament og en regering, der nu kun var et forretningsministerium.

Kunne man ikke bare vælge en ny forfatningsgivende forsamling? Nej, for den midlertidige forfatning fra 2007, som Nepal er blevet regeret efter siden borgerkrigens slutning, definerer fx i artikel 63 de valgberettigede som alle, der er fyldt 18 år den 15. december 2006. Det vil sige, at valgetsaldere i årenes løb var steget fra 18 år til over 23 år. Det ønskede ingen. Slet ikke i et land med en så ung befolkning som Nepal. Også på andre måder var der et juridisk tomrum, fordi den aktuelle situation ikke var forudset i den midlertidige forfatning.

Howdan kan denne forhindring overvindes? På samme måde, som den midlertidige forfatning

blev til: ved enighed mellem alle toneangivende partier i landet. Kendere af situationen i Nepal vil allerede her se de nærmest uoverkommelige forhindringer.

Krav om at regeringen træder tilbage

Fra starten af krævede oppositionen, at premierminister Baburam Bhattarai fra maoisterne trådte tilbage. Han er den femte premierminister siden kongens afsættelse den 28. maj 2008. I 2008 havde maoisterne et rigtig godt valg: med 229 ud af de 601 mandater i den forfatningsgivende forsamling havde de næsten 40 % af mandaterne.

I mellemtiden er maoistpartiet blevet splittet. En fraktion – ikke ulig venstresocialisternes brud med SF i 1967 – er brudt ud, fordi de mener, at partiet er blevet for etableret og har glemt sine gamle idealer.

Også på denne baggrund er det åbenlyst for alle – ikke mindst maoisterne selv – at de ikke vil kunne opnå nær så høje tal ved et valg. Partiet har derfor en interesse i at udskyde et valg længst muligt.

Tiden efter den forfatningsgivende forsamlings opløsning har vist en lang række krum-spring fra maoisternes side for at undgå det uafvendelige: tilbagetræden fra regeringsmagten/nyvalg.

I efteråret 2012 gik der en del tid med at reagere på en opfordring fra præsidenten om

Girija Prasad Koirala (NC)

Maj 2008 – august 2008

Pushpa Kamal Dahal/'Prachanda' (Maoisterne)

August 2008 – maj 2009

Madhav Kumar Nepal (UML)

Maj 2009 – februar 2011

Jhala Nath Khanal (UML)

Februar 2011 – august 2011

Baburam Bhattarai (Maoisterne)

August 2011 – marts 2013

at danne en samlingsregering mellem alle de toneangivende partier. En sådan regering ville kunne gennemføre de nødvendige regler for valg af en ny forfatningsgivende forsamling. Men hvem skulle så have premierministerposten? Dybest set skulle partierne i en sådan regering være enige om netop de ting, som de ikke kunne blive enige om i den forfatningsgivende forsamling. Forsøgene på at danne en sådan 'consensus government' udløste bl.a. en ironisk kommentar i form af en avistegning, hvor den ene nepaleser siger til den anden: 'Jeg kan regne ud, hvad 'regering' er, men hvad pokker betyder 'consensus'?' Enighed blandt partierne er man ikke forvænt med.

Der blev så heller ikke enighed i den omgang. I starten af 2013 foretog præsidenten et nyt træk. Han nægtede at underskrive udnævnelser. Der forelå indstillinger om udnævnelser til en række betydningsfulde poster, ligesom man omsider havde færdiggjort en indstilling om sammensætningen af den freds- og forsoningskommission, der efter sydafrikansk forbillede skulle etableres som en del af fredsforliket. Maoisterne blev herved sat under pres af præsidenten.

Præsident Ram Baran Yadav var tidligere et fremtrædende medlem af Kongrespartiet, NC, men arbejder nu på tværs af partipolitik. Han nyder stor anseelse

og betragtes som en garant for den demokratiske udvikling i landet. Først og fremmest har han ingen ambitioner om at tilrane sig diktatoriske beføjelser. En sådan løsning forekommer oplagt for mange efter den lange kaotiske periode. Men her står præsident Yadav fast.

Endelig en ny regering

I februar-marts kom der endelig lidt bevægelse i den politiske situation. Den 15. marts udnævntes et embedsmandsstyre under ledelse af den nepalesiske chief justice, dvs. højesteretspræsident, Khil Raj Regmi, med det eneste formål at gennemføre valg til en ny

Khil Raj Regmi

forfatningsgivende forsamling. Det var højesteret under Regmis ledelse, der i slutningen af 2011 afsagde kendelse om, at den forfatningsgivende forsamling ikke kunne forlænges ud over den 28. maj 2012. Maoisterne var meget fortørnede over denne beslutning, men accepterede til sidst en aftale, der bl.a. indebar, at premierminister Bhattarai trådte tilbage til

fordel for Regmi. Da regeringen er upolitisk, er der etableret en 'High Level Political Committee', der skal være kontaktpunkt mellem regeringen og de toneangivende politiske partier. Måske er hensigten snarere, at de politiske partier herigennem kan have en vis kontrol med regeringen.

Det blev samtidig aftalt, at den nye forfatningsgivende forsamling reduceres til 491 medlemmer, valgt for 5 år, hvad der formentlig vil gøre den mere arbejdsduelig. Reduktionen har udløst protester fra de små partier og grupperinger, der forventes at blive særlig ramt. Som sidst bliver en del af repræsentanterne – 240 mandater – valgt efter engelsk system med flertalsvalg i enkeltmandskredse, mens en anden del – andre 240 mandater – bliver valgt efter forholdstal. Endelig bliver 11 mandater udpeget af den kommende regering. I modsætning til sidste valg foreslås der denne gang en spærregrænse. Selv om den er så lav som 1 %, har forslaget mødt massive protester fra de helt små partier. Det er ikke mærkeligt set i lyset af, at kun 9 af de indvalgte 25 partier fik over 1 % af stemmerne ved sidste valg.

Hvornår og hvor hurtigt kan et valg udskrives?

Det skal bemærkes, at et valg i Nepal tager længere tid at forberede end i Danmark. Først skal regelgrundlaget på plads. Valgets gennemførelse over-

våges af den betydningsfulde 'Election Commission' – der i øvrigt har til huse i det tidligere Royal Hotel på Kantipath i Kathmandu. Valgkommissionen har skullet nybeskikkes, og det blev klaret i løbet af et par uger efter regeringsskiftet. Efter at alle regler er vedtaget og udstedt, har man sagt, at der er behov for yderligere 3-4 måneder før valgdagen. I Danmark klarer vi det på 21 dage. I løbet af denne periode skal der opstilles kandidater, udarbejdes, trykkes og distribueres stemmesedler og der skal udarbejdes valglisten. I et land uden et centralt CPR-register udgør det i sig selv et ikke helt lille problem. Der har siden den 28. maj sidste år været talt om mange datoer for et valg. Forskellige datoer i efteråret blev nævnt, men december, januar og februar er stort set blevet sprunget over, fordi vinterperioden gør gennemførelsen af et valg i de afsides liggende dale i Himalaya umulig. Ved udnævnelser af Regmis regering blev der talt om muligheden for et juni-valg, men tiden er for længe løbet fra dette. Fra slutningen af juni til slutningen af september har vi monsunen, der også forhindrer et valg. Derefter følger både de store festivaler og høsttiden, så et valg i november er nok det tidligste, vi kan håbe på. Valgdatoen er endnu ikke offentliggjort, men der arbejdes da på forberedelserne.

DET ER KUN DØDE FISK, DER FLYDER MED STRØMMEN

- Om maleren Bjørn Pierri Enevoldsens møde med Mera Peak

Af Julie Damgaard

MED KUNSTEN PÅ TOPPEN

Hvordan ser Nepal ud fra en billedkunstnerisk vinkel? Hvad får danske kunstnere til at rejse til landet for foden af Himalaya, og hvad bringer de med sig tilbage – af indtryk, indsigt og ikke mindst inspiration? Nepal Vision har besøgt en række atelierer og fået lov at 'kigge kunstneren over skulderen'. Vi indleder hermed en artikelserie om danske billedkunstneres besøg og arbejde i Nepal.

Som barn fik Bjørn Pierri Enevoldsen en plakat af sin storebror. Motivet var Matterhorn.

Ridser man et livsforløb op, sker der ofte det, at man ender med at tillægge den slags øjeblikke en særlig betydning. Hvor tilfældige de end er. For var det ikke lige præcis hér, man fik fat i enden på den røde tråd, der siden da har snoet sig gennem ens liv?

Matterhorn-plakaten er i hvert tilfælde svært at komme udenom, når man skitserer Bjørn Pierri Enevoldsens historie. Den er blevet synonym med kunstnerens fascination af BJERGET, det rå og uberørte landskab, den vilde natur i højderne. En fascination, der står som en naturlig konsekvens af det aktive udendørsliv, Pierri Enevoldsen tidligt valgte som modvægt til den alt andet end puritanske livsstil på Kunstakademiet i København.

Det startede med løb og blev siden til sportsklatring ved Kulen. Men det var det lange seje træk i bjergbestigningen, der til sidst vandt terræn. Samtidig med, at han skrev speciale om 'Kant og det Sublime' på Skolen for Teori og Formidling, dyrkede han således æstetikken i bjergbestigningen. Det 'rene' møde med bjergmassiverne i især Alperne, den simple og enkle livsform og bevægelsen op og væk fra civilisationens spor satte sit aftryk på kunstnerens maleri. Pierri Enevoldsen gav efterhånden køb på kunstens både idé- og fortællelemæssige konceptuelle og narrative sikkerhedsnet og vendte sig i stedet mod det maleriske og sansseappellerende som bærende element.

Langt væk fra det selvforherligende og idéfokuserede miljø på Akademiet og med bjerget som motiv blev der pludselig højt til loftet kunstnerisk. Måleteknisk fik Pierri Enevoldsen

luft under vingerne. Og satte herefter sin egen kurs.

Nepal-komplekset

En efter en blev alpetoppene besteget. Men så en dag ramte det. Nepalkomplekset.

Alle tog til Verdens Tag. Og Pierri Enevoldsen gik i gang med at spare sammen til rejsen, der i modsætning til turene i Alperne indebar betydelige udgifter til kokke, bærere, klatre- og bjergtilladelser mv. Målet var Mera Peak. 6461 meters himmelflugt.

I 2003 gik det endelig mod toppen. Det (natur)romantiske sindelag viste sig dog svært at bibeholde i Nepal, hvor ekspeditionsklatringen endte i lidt af et logistisk mareridt. Enkeltheden var væk, men til gengæld oplevede Pierri Enevoldsen noget andet: et folkefærd, som han umiddelbart kunne lide. En dyb sympati, grænsende til ærefrygt for Sherpaerne, som i

bogstaveligste forstand tog slæbet i bjergene, og som hvilede i sig selv på en måde, han ikke før havde oplevet. Hvor bjergbestigerne måtte tage alskens udstyr i brug for at komme frem og dertil afslørede en kedelig tendens til overvurdering af egne evner, bevægede Sherpaerne sig hurtigt, barfodet og diskret gennem landskabet og udviste stor glæde for det simple liv. Søde, hjælpsomme og langt fra ærgerrige, som de var, endte de med at blive rejsens største inspirationskilde.

Fra skitse til færdigt værk

I Eks-skolens årskalender fra 2006 er gengivet et maleri af Mera Peak, skabt af Pierri Enevoldsen. Seks billeder skildrer arbejdet med motivet fra den første sort/hvide 'skitse' skabt på fotografisk forlæg til det endelige værk, malet færdig efter hukommelsen, hvor kontrasten mellem sne og himmel bliver forstærket af en bevidst hyper-reel farvemætning med

Fra skitse til færdigt værk

blå og hvide nuancer i rene blandinger.

Det er det eneste vertikale landskab, der har rejst sig på et lærred efter Nepalturen. Man fornemmer på Pierri Enevoldsen, at storheden i emnet har været noget overvældende. De sorte klippestykker i sneen, der - trods alt - har givet hans Alpe-motiver 'perspektiv', har ikke synet af noget i Himalaya. Nepals dramatiske højder er - i al deres vildhed og væld - vokset kunstneren en anelse over hovedet.

Den lette tilgang til maleriet, som Pierri Enevoldsen søger - dét, med ganske få strøg at få samlet sit motiv - har været en svært fremkommelig strategi i forbindelse med den maleriske 'erobring' af de nepalesiske bjergmassiver. Næsten lige så svær som den fysiske indtagelse af Mera Peak, der for

kunstnerens vedkommende endte 50 meter fra toppen på grund af en storm. Blot en snebakke fra målet - ikke noget stejlt, mest af alt at sammenligne med Valby Bakke. Men vinden gjorde det umuligt at stå oprejst.

Det sublime

Oplevelsen af sublime øjeblikke i Nepal kan ingen dog tage fra Pierri Enevoldsen: Hvordan bjergene f.eks. tegner sig op i spidser, der synes at trodse enhver logik og naturlov. Hvordan man som beskuer, selv på dage, hvor alt står helt skarpt og klart, ikke er i stand til at opfatte afstande og størrelsesforhold. Ja, i det hele taget at sammenfatte det sansede. Hvordan ens manglende evne til at begribe det, man står overfor, mest af alt grænser til en religiøs oplevelse. Og endelig - hvordan man i mødet med bjergene får flyttet sit fokus fra

egoet over på ur-naturen og i korte øjeblikke oplever verden træde frem i en ny dimension. Hvilket medfører en dyb lykfølelse.

Og så er der naturligvis de efterfølgende spørgsmål - hvem er al den skønhed til for? Opstår den først i mødet mellem blikket og verden? Eller ligger den der latent?

Måske er det først på afstand, at Pierri Enevoldsen rigtigt har fået 'samling på' Nepal. Og der er ingen tvivl om, at han gerne vil tilbage. Mest for mødet med lokalbefolkningen. Øjnene under den takkede pandehårslinie lyser, når han taler om de mennesker, han har mødt i landet. Men også fordi han hér betræder samme jord, som flere af sine personlige helte. Reinhold Messner ikke mindst, der som den første besteg Mount Everest solo og uden

ilt, og som i øvrigt har købt tre af Pierri Enevoldsens malerier og indlemmet dem i Messner Mountain Museums samling. Malerier der giver et sug i maven og en 1:1-fornemmelse af at stå der selv.

THE PETER SØRENSEN CUP

EN VOLLEYBALL-TURNERING I DET SYDLIGE NEPAL

Tekst og foto: Liva Nitschke

I september 2012 samledes for første gang vi fem piger, der i januar og februar 2013 skulle med Jysk landsbyudvikling til Nepal for at arbejde som frivillige i tre små landsbyer i Madi. Som fem sportsudøvende piger var et af vores mål at bringe sport ind i undervisningen. I Nepal er volleyball en populær sport, og det var derfor den oplagte sport at vælge til et sådant projekt.

Hov, hvad laver den skoleinspektør på banen?

AGFs chefræner Peter Sørensen tilbød at hjælpe os med at gøre det muligt at bygge tre volleyballbaner og arrangere en stor volleyball-turnering mellem de tre landsbyskoler. Med penge på lommen og masser af mod på projektet rejste vi lige efter nytår til Kathmandu.

I rygsækken havde vi pakket en stor vandrepokal og andre præmier. Resten af materialerne skulle købes i Kathmandu. I Asons små gader gik vi på jagt efter net, bolde, pumper og fløjter. Vi fandt en lille butik, der kunne sy T-shirts og trykke skolernes navne på ryggen. Vi

skulle have lavet 54 T-shirts. Så det var på et hængende hår, at de blev færdige, inden vi et par dage senere tog af sted mod landsbyerne.

I landsbyerne

Vi skulle være i landsbyerne i syv uger. De første seks uger var afsat til undervisning af børn og lærere. Volleyballprojektet skulle afvikles i vores sidste uge. Volleyball-ugens tre første dage gik med træning og workshops på skolerne. Hver skole fik en dag, hvor det hold, der skulle stille til turneringen, trænede, mens resten af skolens elever øvede heppekors-

sange, lavede slaginstrumenter og malede bannere.

På fjerdedagen havde vi, som optakt til turneringen, inviteret alle eleverne fra de tre skoler en tur i den nærmeste biograf, en times kørsel fra landsbyerne. Filmen, børnene skulle se, var en kort film om Peter Sørensen og AGF.

Alle eleverne mødte op i nyvaskede skoleuniformer og håret flot sat op. Der var ingen tvivl om, at det var en stor oplevelse for eleverne. Og det var nu klart for dem, at ham den hvide mand uden hår, de havde set

på skærmen, der havde lagt navn til turneringen.

Turneringsdagen

Dagen efter var turneringsdagen, hvor de tre landsbyer Ayodhyapuri, Indrabasti og Kantipur skulle mødes. Da vi kom op på skolen, hvor turneringen skulle afholdes, var det svært at se, at der skulle være turnering. Alle børnene sad i klasselokalerne, i fuld gang med undervisningen, og de to andre skoler var endnu ikke kommet. Da vi stod i vores dommer T-shirts og kridtede banen op, kom Indrabasti skole og Kantipur skole mar-

Den første pæl rejses

Himal server i den afgørende kamp

Kantipur vinder

cherende, iført hold-trøjer og bannere, klar til kamp. Synet af de to skoler fik straks elever og lærere på Ayodhyapuri til at lukke skolebøgerne i og iføre sig de røde spilletrøjer.

Energien var høj, og da alle tre skoler var linet op, var der ingen tvivl om, at det var dagen, hvor der skulle kæmpes om Peter Sørensen-pokalen.

Den første kamp skulle stå imellem de blå og de røde – Kantipur og Ayodhyapuri.

Ved lodtrækning blev det bestemt, at Kantipur skulle serve

først. De første par point gik rent hjem til Kantipur, men derefter kom der gang i spillet. Da Ayodhyapuri fik et point, lød der kæmpe jubel fra alle de røde tilskuere, bambuspindene blev slået mod hinanden, og der blev sunget "Ayodhyapuri, Ayodhyapuri". Jublen var så enorm, at den overvældede spillerne på banen, og så tog de sig virkelig sammen. Det lagde lidt af et pres på den lille fyr, der havde serven, men det lykkedes ham lige præcis at få bolden over nettet, hvilket fik skoleinspektøren til at løbe ind på banen, løfte ham op og kramme ham.

Selvom Kantipur vandt det første sæt, var opbakningen til Ayodhyapuri stadig stor. Dog ikke stor nok til at vinde andet sæt. Det gik også til Kantipur, som dermed havde vundet den første kamp i turneringen. Holdet i de blå trøjer var nu et skridt nærmere den skinnende pokal.

Efter en vandpause var det igen tid for det sejrende hold til at finde deres plads på banen. På den anden side af nettet stod Indrabasti i deres solgule T-shirts.

Kantipur indtog hurtigt føringen og efter to vundne set, var der ingen tvivl om, at Kantipur Skole skulle have Peter Sørensen-pokalen med hjem.

Til sidst mødtes Indrabasti og Ayodhyapuri for at kæmpe om andenpladsen. Det blev Ayodhyapuri, der løb af med den sejr, og Indrabasti måtte nøjes med tredjepladsen. Heldigvis for dem fik alle skoler overrakt præmier - en kasse med lærerlige spil. Den vindende skole gik derudover hjem med den flotte vandrepokal og et classesæt engelske letlæsningsbøger.

MIGRANT-ARBEJDERE

Af Jørgen Rendsvig

Begrebet migrant-arbejdere dækker, hvad der i Danmark har været kaldt fremmedarbejdere. Migrant-arbejde er blevet en omfattende foreteelse i den tredje verden. Der vurderes at være over 200 millioner migrant-arbejdere verden over. Nepal er 'leverandør' af fremmedarbejdere til en række andre lande. Ifølge de nepalesiske myndigheder rejste en halv million nepalesiske statsborgere – kvinder og mænd – udenlands for at arbejde i 2012.

Næsten en million nepalesere arbejder i Indien i kortere eller længere tid. Det er relativt enkelt for en nepaleser at tage arbejde i den nordlige del af Indien. Ud over, at der er relativt få formelle begrænsninger, er hindi stærkt beslægtet med nepali, og de benytter også samme alfabet.

Men bortset fra Indien er Qatar, Malaysia, Saudi Arabien, De Forenede Arabiske Emirater og Kuwait de fem største modtagerlande af nepalesiske migrant-arbejdere. Ofte sker udstationeringen på en 3-årig kontrakt, hvor man ikke ser sin familie så længe. Omkring 700.000 nepalesere vurderes at være migrant-arbejdere uden for Indien.

Migrant-arbejdet har en meget stor betydning for den samlede økonomi i landet. I Nepal er der fire væsentlige kilder til udenlandsk valuta: turisme, udviklingshjælp, eksport og migrant-arbejde. Heraf er migrant-arbejdet langt den mest betydningsfulde, idet de penge, migrant-arbejderne sender hjem – 'remittances' – udgør omkring 20 % af bruttonationalproduktet – og andelen er stigende.

På den måde løser migrant-arbejdet flere problemer. På det personlige plan får den pågældende et arbejde. På det familiemæssige plan får familien indkomstforøgelse. På det samfundsmæssige plan får Nepal en væsentlig valutaindtægt.

Men problemerne er også mange. Afsavnet ved at være afskåret fra familie og venner i Nepal i årevis. Det hårde arbejde under nærmest slaveliggende vilkår. Og ikke mindst de trusler på liv og helbred, som de følgende artikler beskriver.

Agenturerne

Det hører med til billedet, at formidlingen af arbejde sker gennem agenturer i de forskellige lande. I Nepal er 'Nepal Association of Foreign Employment Agencies, NAFEA' paraplyorganisation for 750 re-

krutteringsvirksomheder, så det er ikke nogen helt lille branche. NAFEA har udarbejdet en 'Code of Conduct' for at sikre en vis minimumsstandard i branchen, der jo er præget af mange problemer. Og branchen vil nødtig miste sin omsætning, selv om dens virksomhed er med til at skabe menneskelige problemer. Disse virksomheder tager sig typisk af papirarbejdet i forbindelse udstationeringen. De låner også penge ud til flybilletten, visum og andre nødvendige omkostninger. Disse lån bliver ofte inddrevet med stor nidkærhed.

Nedenstående tre artikler har tidligere været bragt i Ekstra-bladet, der har givet tilladelse til, at vi bringer dem her.

VM-ARBEJDERE DØR PÅ STRIBE

Qatar, der arrangerer VM i fodbold i 2022, udnytter fremmed arbejdskraft på det groveste

Af Jan Jensen, EkstraBladet, 16. feb. 2013

DOHA (Ekstra Bladet): Qatar vil sikkert bestræbe sig på at afholde den flotteste og mest spektakulære VM-slutrunde nogen sinde, når landet i 2022 har værtskabet for den fineste fodboldturnering. Men bag de flotte facader gemmer der sig en virkelighed, hvor sheikerne på det groveste udnytter hundredtusinder af importerede arbejdere fra fattige egne i Indien, Pakistan og ikke mindst Nepal.

Tvangsarbejde eller ligefrem slaveri lyder de hårde anklager, men det allerværste er de mange og uforklarlige dødsfald. Ekstra Bladet har besøgt Qatar og har mødt en række nepalesiske nødhjælpsarbejdere. De arbejder mere eller mindre illegalt i landet, og det var under et af vores møder, at de fortalte om det uhyggelige begreb 'Sleeping Dead'.

Her bor, sover og spiser Santa Bahadur Gurung (yderst tv.) sammen med sine syv kolleger, der alle er bygningsarbejdere fra Nepal
Foto: Lars Poulsen

Efter en lang arbejdsdag, ofte 12 - 14 timer, kommer arbejderne hjem til deres baraker, hvor de tager et bad, får noget at spise og lægger sig til at sove. Om morgenen er sidekammeraten død.

I 2010 var der 191 dødsfald blandt nepalesiske arbejdere i Qatar. Året efter var der 171, mens tallet sidste år nåede helt op på 194. Heraf er mange kategoriseret som Sleeping Dead, og selv mener nepaleserne, at de mange dødsfald skyldes det fysiske arbejde, ofte i ulidelig

varme og uden de nødvendige pauser og nok mad og drikke. De nepalesiske myndigheder har forsigtigt bedt Qatar om at undersøge de mange dødsfald, men det har ikke haft nogen interesse. Og når ligene endelig frigives og sendes hjem til Nepal, kan de ikke obduceres på grund af religiøse hensyn. Ekstra Bladet er i besiddelse af en række af de lister over døde arbejdere, som nepalesere i Qatar har samlet. Der er tale om systematisk arbejde, hvor navn, dødsdato, arbejdsgiver og dødsårsag er angivet.

På disse få kvadratmeter laver Bahadur og bofællerne deres mad på et par blus. Et køleskab findes ikke.
Foto: Lars Poulsen

Sudden Cardiac Arrest – pludseligt hjertestop – står der ud for en lang række af navnene. Og vi taler altså om unge mennesker i 20'erne eller 30'erne, som dør, mens de sover. Uforklarligt er det, mens det straks er lettere at forstå de mange dødsfald, der skyldes trafikuheld eller selvmord ved hængning, som også fylder en del på listerne. De mange dødsfald beskrives

ikke i Qatars medier, som ikke er begunstiget af ytringsfrihed. Ekstra Bladet fik listerne udleveret, fordi de nepalesiske hjælpeorganisationer håber, at verden uden for Qatar vil få øjnene op for de horrible forhold, som gæstearbejderne bydes i et af verdens rigeste lande.

Der er brug for den billige nepalesiske arbejdskraft.
Foto: Lars Poulsen

QATAR KASTER SKAM OVER VM

Af Jan Jensen, Ekstrabladet, 16. feb. 2013

DET LYDER FLOT, når et af verdens rigeste lande siger, at det vil samle verden igennem sport. Præcis sådan sælger den lille oliestat Qatar sig selv, og i løbet af de næste ni år vil VM i håndbold, landevejscykling og svøm-

ning blive afviklet i Golfstaten, kulminerende med det største af alt, VM i fodbold i 2022.

Men verden er blevet forblændet af olesheikernes mange milliarder og har tilsynel-

dende helt glemt at forholde sig til den virkelighed, som også findes i Qatar.

MERE END EN MILLION gæstearbejdere, kontraktarbejdere eller slavearbejdere, alt efter

temperament, bliver udnyttet på det groveste. Prisen er blandt andet en lang række uforklarlige dødsfald og selvmord. Og nu skal der importeres yderligere 500.000 fattige arbejdere fra Sri Lanka, Nepal, Indien og Pakistan til at bygge de arenaer, der skal bruges til de mange arrangementer. I Qatar har hæren af gæstearbejdere ingen rettigheder overhovedet. Der er heller ikke ytringsfrihed eller demokrati i landet, og det bliver der heller aldrig, medmindre en revolution finder sted. Qatarerne selv udgør kun en minoritet i deres eget land, knap 15 procent, men de sidder på al magt og på alle pengene. Og de giver selvfølgelig ikke noget fra sig.

Det er in at blive set sammen med de stenrige sheiker. Her er det Bayern München-bossen Karl-Heinz Rumenigge, der soler sig.
Foto: Lars Poulsen

HVORFOR HAR DE så fået VM i fodbold? Den almindelige antagelse er, at de har købt sig til det. Sådan har det ofte været, når værtskaberne skulle fordeles. Og Qatar har brugt bunker af penge på at skaffe sig en begivenhed, som de aldrig burde have fået.

Anklagerne om korruption er ved at blive undersøgt, blandt

andet af FIFA selv, men ingen tror på, at Qatar bliver frataget VM. Den slags sker aldrig i den virkelige verden. Men de næste mange år vil fokus være på regimet i Qatar, og verdenssamfundet er død og pine forpligtet til at påvirke emiren og hans klan til markant at forbedre forholdene for den million gæstearbejdere, som i dag lever under slavelig-

nende forhold.

DET ER NU MERE end to år siden, at Qatar blev tildelt VM i 2022. I mellemtiden er der ikke sket forbedringer af nogen art, selv om både menneskerettighedsorganisationer og den internationale arbejderbevægelse flere gange har råbt højt om de forfærdelige forhold, som de mennesker, der skal

bygge de flotte stadions, lever under.

Qatar kaster skam over VM og livet i al almindelighed. Vi er i det 21. århundrede, men i den lille ørkenstat opfører sheikkerne sig stadig, som var vi i en anden tid.

FIFA UNDERSØGER ANKLAGER MOD QATAR

Af Jan Jensen, Ekstrabladet, 29. jan. 2013

Når det velestimerede franske fodboldmagasin, France Football, ruller de store kanoner ud og i dag bruger 15 sider på en sag, som de har døbt Qatar-gate, så må der vel være noget om snakken. Det lille olierige land, Qatar, fik i 2010 tildelt værtskabet for VM i 2022 efter en række besynderlige afstemninger, hvor lande som Australien, Japan og USA blev stemt ud. Det er ellers lande, der både har stadions, infrastruktur og trods alt også en vis fodboldkultur.

Qatar skal bygge det hele op fra bunden, men landet har penge som græs, og derfor blev der efter afgørelsen straks talt om korruption og bestikkelse. En lang række medier verden over har beskæftiget sig med emnet, men den rygende pistol har ingen endnu fundet.

Ingen kan være i tvivl om, at Qatar har brugt rigtig mange penge på at skaffe sig slutrunden, som er verdens største sportsbegivenhed. Men gik de over stregen? France Football lister de mange beskyldninger, der har været fremme, og selv om ingen bryder sammen og

tilstår, så er der trods alt tale om vægtige indicier.

Derfor rettes søgelyset naturligvis også mod FIFA's hovedkontor i Schweiz. Her styres alt af organisationens præsident, Sepp Blatter, der tilbage i 2010 havde umanerlig travlt med at få uddelt værtskabet for VM i 2018, der gik til Rusland, og værtskabet i 2022 som Qatar fik. Mødet i 2010 var nemlig sidste gang, hvor en lille eksklusiv kreds, FIFAs eksekutivkomite, suverænt kunne bestemme, hvilke lande der skulle stå for VM-slutrunderne. Derfor skulle der fyres to af på en gang, og Blatter var slet ikke ked af, at det netop blev hans venner, Ruslands præsident, Vladimir Putin og Qatars Emir, Al Thani, der løb med sejrene.

På FIFAs kongres sidste år i Budapest blev der efter et voldsomt pres fra medlemmerne, herunder DBUs formand Allan Hansen, gjort op med det gamle system. Fremover bliver det en meget større gruppe, nemlig FIFAs kongres med de 209 medlemslande, der skal stemme om værtslandene. På den måde bliver det noget nær umuligt at korrumpere afgørelsen. I hvert fald bliver det dyrere.

De mange anklager mod Qatar, og Rusland for den sags skyld, er selvfølgelig ikke gået ubemærket hen hos FIFA, som

kæmper en brav kamp for at rette op på et sønderflosset renommé. Organisationens efterforsker, den tidligere statsanklager i New York, Michael J. Garcia, har indledt en undersøgelse af både Rusland og Qatars værtskaber. Ingen tror dog

på, at det vil føre til, at andre lande kommer til at overtage slutrunderne, men forhåbentlig kan Garcias undersøgelse føre til, at der bliver ryddet op i det morads, som alt for længe har martret international fodbold.

jysk rejsebureau
70 20 19 15 www.jr.dk

Nepal

Oplev Nepals enestående natur
Som byder på trekking og rafting i verdensklasse og uforglemmelige naturoplevelser. Vores berejste og dygtige rejsekonsulenter er specialister i at lave rejser til Nepal både til individuelle rejsende og grupper. Få desuden råd og vejledning under din rejse på vores servicecenter i Kathmandu.

Læs mere om vores rejser til Nepal på jr.dk

Rejsekonsulent Thomas Lyhne
har været udstationeret på servicecenteret i Kathmandu. "Nepal har smittet mig med sygdommen positiv livsopfattelse. Nepalesernes positive sind og syn på livets udfordringer har jeg ikke oplevet magen til." Kontakt Thomas om din rejse til Nepal: thhl@jr.dk / 86 20 77 22

DANSK VAND TIL CHITWAN

– reportage fra indvielsen af to vandværker i det sydnepalesiske distrikt

Af: Asmus Gamdrup Petersen Jensen

Aftenen inden den store åbning kom vandet til vores hane i Kantipur. Begejstringen var stor og spontan. Vores forrygende tolk, Umesh Regmi, trådte et par dansetrin og udbragte sammen med alle omkringstående et trefoldigt hurra for vandet. Drikkevandsprojektet, der giver vand til tre landsbyer og 1400 mennesker i Chitwan-distriktet, var efter 16 måneders konstruktionsarbejde klar til indvielse dagen efter - torsdag den 4. april 2013. Landsbyerne havde lagt et detaljeret festprogram, betydningsfulde officielle gæster var inviteret, og Grundfos, sponsoren bag det store projekt, havde meldt sin ankomst. Man ventede 100 officielle gæster og 300-400 besøgende. Hvordan skulle det mon gå i den 35 grader varme middagssol?

Glæden var stor, da der kom vand i hannerne

Den nye vandforsyning
Initiativet til projektet blev taget af organisationen **Jysk landsbyudvikling i Nepal** for godt 2½ år siden.

To høje vandtårne rejser sig nu over landsbyerne Indrabasti, Ayodhyapur og Kantipur. De to tårne kan hver rumme 30.000 liter rent grundvand, der bliver løftet 50 meter af to soldrevne Grundfos-pumper.

På lang afstand ses de to lysegule tårne i landskabet. Fra tårnene bliver vandet, via små ti kilometer nedgravede vandrør, fordelt til 42 vandhaner. Hver vandhane skal deles af gennemsnitligt syv familier. Vandforbruget måles af vandmålere, og familierne skal sammen finde ud af at kontrollere forbruget af drikkevandet, så tårnene ikke tømmes.

Netop nu – i tørken ved overgangen til april – er de sidste brønde i landsbyerne ved at være tørlagte, og blikspande

bæres på nepalesiske hofter flere kilometer for at sikre den daglige vandforsyning. Det vil ændre sig nu. De to nye vandtårne kan give hver person i familien 22 liter vand i døgnet – året rundt.

Dæmpet panik før lukketid
Dagen før åbningsfesten, få timer før vandet kom til Kantipur, ankom formanden for landsbyernes vandværksforening, Nava Raj Gayak, lettere bekymret til vores hytte. Der var problemer. Kantipur-tårnet dryppede – igen – og vi kunne ikke, som planlagt, holde åbningsceremonien dér. Også ugen forinden havde tårnet dryppet, men da var det blevet tømt for vand, skaderne udbedret, og problemerne tilsyneladende løst. Desværre kun tilsyneladende. For da tårnet igen skulle fyldes, dryppede det stadig fra flere steder.

Vores tolk ringede til den nepalesiske totalentreprenør, firmaet Suryodaya Urja i Kath-

mandu, som har stået for hele anlægsarbejdet. Direktør Nabin Bhujel påtog sig omgående hele ansvaret. Men problemet kunne umuligt løses inden åbningen. Nava Raj tog den hurtige beslutning, at første del af åbningsceremonien måtte flyttes til vandtårnet i Indrabasti. Det var 45 minutters gang fra græsplænen og scenen, hvor resten af åbningsprogrammet skulle foregå. Kunne alt mon nå at blive klar til det?

Åbningen

Det blev torsdag 4. april. Kulminationen på 16 måneder spændende samarbejde mellem landsbyboerne, totalentreprenøren og den danske projektledelse. Efter vores obligatoriske morgen-dal bhat ankom æresgæsterne fra Grundfos, Jens Ove Frederiksen og hustru Kirsten. Det fine tøj kom på, lange bukser i 35 graders varme, og sammen med Lone Petersen – min mor og formand for **Jysk landsbyudvikling i Nepal** – som på dagen var iklædt mørkegrøn

sari, vandrede vi gennem tropeheden til tårnet i Indrabasti. Et blæseorkester markerede vores ankomst med en flot fanfare. Kvinder og mænd stod forventningsfulde i deres fineste og farverige dragter og bød os velkommen. Der var bygget en velkomstport nedenfor vandtårnets bakke. Der var op hængt farverige flagkæder og hakket trappetrin i bakken op til tårnet. Der blev drukket køligt vand – direkte fra den nye hane ved velkomstporten. Alt var klart til den store åbning.

Trommerne og de nepalesiske trompeter lagde rytme til den til tider skingre baggrundsmusik, mens stemningen tog nye højder, og vi blev iklædt et utal af blomsterkranse. Vores pander blev farvet røde og en præst velsignede tårnet. Jens Ove Frederiksen fra Grundfos klippede den udspændte, røde snor, mens min mor fyldte en vandkrukke og rakte den til Nava Raj med et stort tillykke, store smil og med budskabet

400 mennesker fejrede åbningen af drikkevandet

Det første glas vand skænkes op

Det første glas er til dig, Lone

om, at vandet fra nu af var landsbyernes ressource og ansvar.

Fra tårnet gik vi i procession, anført af orkester og dansere, gennem den stegende varme til den åbne plads, hvor eftermiddagens program skulle afvikles. Her ventede flere hundrede spændte gæster i skyggen under en teltduk. Vi fik lidt mere rød farve i panden, flere blomster i hænderne og blev placeret på en scene sammen med mange fine gæster fra nær og fjern. Fra en blikkande fik vi serveret friskpumpet grundvand.

Udfordringer og bæredygtighed

Fra scenen var der planlagt et vældigt program. **Jysk landsbyudvikling i Nepal** havde på forhånd anmodet om, at taler-

ne ikke burde være længere end fem minutter. Men med nepalesernes vanlige begejstring for at tale, måske fordoblet af begejstringen over vandets ankomst, skred planen, og det blev i stedet aftenens komme, der satte sluttidspunktet. Det betød nu ikke det store. Efter den nepalesiske og den danske nationalhymne begyndte tællerne, der løbende blev afløst af sang og dans. Taknemmeligheden overfor Grundfos og **Jysk landsbyudvikling i Nepal** var overvældende.

Etableringen af drikkevandsforsyning til de tre landsbyer har dog ikke været uden udfordringer. Byggefirmaet, som den nepalesiske totalentreprenør havde hyret til at stå for konstruktionen af vandtårnene, havde været til alles frustration, og de forlod da også projektet i

utide. Samtidig begyndte begge tårne at dryppe.

Større og helt andre udfordringer gemmer sig i fremtiden. Hvordan sikrer man, at vandet også løber fra tårnene om 10 år? Hvordan gør man et vandprojekt bæredygtigt? Planen er flerstrengt. Landsbyboerne er blevet enige om, at alle familier har råd til at betale 50 rupees om måneden. Brugerbetalingen samles på en konto til fremtidig vedligeholdelse. Desuden har vandværksforeningen udpeget to pedeller, to såkaldte Heralo'er. Heraloerne er gennem de sidste seks uger blevet introduceret til drift og vedligeholdelse af vandforsyningerne, så der også i fremtiden er folk i landsbyerne, der ved, hvordan systemerne fungerer.

De fleste landsbyboere er allerede bevidste om, at vandmængden er begrænset. Afgørende for fremtiden bliver selvfølgelig, at alle lærer at passe på og værne om den nye ressource. De tre landsbyskoler kan, med **Jysk landsbyudvikling i Nepal's** støtte, være en af nøglerne til, at vandet fra tårnene også i fremtiden flyder til de 42 gyldne vandhaner.

Efter taler af både kortere og længere varighed, af dansk og af nepalesisk karakter, blev der skruet op for lydanlægget og danset. Lige indtil stikket blev trukket, og scenen pakket sammen. En stor dag var ved at være forbi. Trods begejstringen og de brede smil skulle vi jo nå at komme hjem, inden mørket faldt på, og Tiger kom frem.

Jysk landsbyudvikling i Nepal har siden 2009 arbejdet med landsbyudvikling i tre landsbyer i Ayodhyapuri VDC i Madi, Chitwan District, Sydnepal. Drikkevandet er en del af udviklingen af infrastrukturen. Desuden kører forskellige projekter på skole- og uddannelsesområdet, på sundhedsområdet samt indenfor erhvervsudvikling.

Endelig kom der vand i hanerne...

Indrabasti vandtårnet i landskabet
foto: Dipesh Khadgi

get a taste of exciting and exotic Nepali and Indian food

Namaste Nepal Restaurant and Café

Fredensgade 11 A, 2200 København N
www.namastenepal.dk Tlf: 35 39 01 40

नमस्ते नेपाल

NEPAL OG PROBLEMATIKKER OMKRING BØRN OG VOKSNE MED HØRETAB

Af Birgitte Franck

I 2012 var jeg en måned i Nepal. Jeg boede i Kathmandu hos Global Platform, en organisation, der sætter fokus på at hjælpe fattige lande.

Hvor mange døve er der i Nepal?

Hvor mange døve, der er i landet, er lidt uvist, idet man hører meget forskellige tal. Måske 700.000? Dette tal skal holdes op mod 4.000 døve i Danmark med 5,6 millioner indbyggere. Altså 2,4 % døve i Nepal mod 0,07 % i Danmark.

Men for mig er det heller ikke helt gennemskueligt, hvor grænsen går mellem at være døv og hørehæmmet i Nepal? Sagt på en anden måde, så er der mange, der fungerer som døve i Nepal, fordi man ikke diagnosticerer tidligt, og fordi høreapparater ikke er så almindelige.

Befolkningssammensætningen, rent aldersmæssigt, er meget forskellig fra Danmark, idet 40% af befolkningen er under 15 år og kun 3,7% over 65 år. Denne "skævvridning" fortæller mig, at det er vigtigt, at der i forbindelse med høretab fokuseres på børn og unge.

På audiologisk afdeling på Tribhuvan University Teaching Hospital i Kathmandu fortalte man, at 10 % af alle børn i Nepal var døve. På døveskolen, Central Higher Secondary School for the Deaf i Kathmandu, nikkede man ikke genkendende til dette høje tal. Jeg fik imidlertid at vide, at der var mange børn, der fik høretab i forbindelse med fødselskompli-

kationer og meningitis. Det er almindeligt i fattige lande med dårlig hygiejne, at der er mange børn, der får et konduktivt høretab (forhindringer eller defekter på vejen fra det ydre øre ind til overgangen til det indre øre), f.eks. fordi de bader eller bliver badet i beskidt flodvand.

Ca. 50 nepalesiske børn har Cochlear Implant – et avanceret teknologisk høreapparat. Jeg havde 120 almindelige høreapparater med fra GN ReSound, som jeg gerne skulle aflevere, så de kom til gavn for børn med høretab. Jeg havde ikke nogen audiologiske kontakter, før jeg rejste ud.

Besøg på hospitalet

Jeg boede nær Himal hospitalet og gik ind for at se, om der skulle være en øre-næse-halsafdeling. Det var der og sågar med en egen professor. Jeg blev med det samme ført hen til professor Sinha, hvor jeg kom til før alle andre. Dr. Sinha er også ansat på Tribhuvan University Teaching Hospital, hvor audiologisk afdeling ligger. Det blev arrangeret, at jeg få dage senere skulle møde Sureshwar Lal Karna – Chief of Speech and Hearing Unit.

I venteområdet, der dækkede forskellige afdelinger, var der fyldt med mennesker, men på

audiologisk afdeling var der stor set ingen. Der havde lige været helligdage i fem dage, men det var nu igen almindelig arbejdsdag. Jeg var på klinikken i tre timer, hvor jeg blev vist rundt og fik en fin indføring i det audiologiske arbejde.

Jeg blev spurgt, om jeg ville høre hele sandheden om hjælp og støtte udefra. Danmark har på mange måder sat sine fingeraftryk. Øreprop-produktionen var givet af danskere, laryngektomi-afsnittet var et dansk projekt og mange danskere har på en eller anden måde støttet op omkring audiologi og logopædi i Nepal.

Tidligere blev der doneret brugte høreapparater, men det ønskede man bestemt ikke længere. Der blev givet eksempler på, at det havde været svært at få børn og unge til at bruge høreapparat. Jeg spekulerede på, om man gav de unge høreapparat for sent – på et tidspunkt, hvor de auditive centre i hjernen ikke længere var modtagelige for lydimpulser? I hvert tilfælde fik jeg at vide, at mange høreapparater og batterier, der var blevet doneret, var blevet salgsvare.

Jeg lærte meget af denne samtale, idet det kom til at stå helt klart for mig, at hvis man skal

ind og støtte op omkring audiologien i et land som Nepal, så skal det gøres meget grundigt. Jeg drømmer om et pilotprojekt, som af geografiske grunde placeres i Kathmandu. Det skulle omfatte screening for høretab hos nyfødte i et nærmere defineret område, udlevering af ikke for højteknologiske høreapparater samt pædagogisk opfølgning med fokus på forældrenes forståelse og indsats. Et projekt, der bør køre over mindst 5 år, med optimering af alle faggrupper inden for audiologien og med fokus på høreapparater og det rigtige software til at indstille dem.

Jeg havde som sagt 120 høreapparater med, men det viste sig, at man ikke umiddelbart havde de rigtige tilslutningsledninger. Et godt eksempel på, hvor svært det kan være. De rigtige ledninger er siden blevet sendt. Men spørgsmålet er fortsat, om man har det rigtige software?

Jeg blev vist rundt på audiologisk afdeling. Man havde ERA- og VERA udstyr samt lyd-tætte audiometri-boxe. Man havde et træningslokale til børn, der bestod af et tæppebelagt gulv og et materialelokale med bøger, der fortalte om, hvordan man kunne arbejde med små børn og sprog. Disse bøger var

spændende at kikke i. Selv om jeg ikke kunne læse, hvad der stod i dem, kunne jeg via tegningerne se meget om landets kultur.

Da jeg forlod hospitalet, var jeg opfyldt af et stort ønske om på en eller anden måde at være med til at sætte fokus på børn og unge med høretab i Nepal. På den måde kunne nogle børn, der nu bliver karakteriseret som døve og som får tegnsprogsundervisning, få den nødvendige hjælp rent teknisk, så de kunne komme til at både "høre" og tale.

nath. På et tidspunkt kaldte tørsten, og jeg gik ind på en café, hvor det viste sig, at tjenerne enten var dværge eller døve.

Jeg blev interesseret i dette koncept og fandt ud af, at der var tale om en kæde. Bakery Café består af 12 cafeer/ restauranter i og omkring Kathmandu. Rent faktisk den første fastfood-kæde i Nepal. Med lidt hjælp fandt jeg frem til direktøren for kæden og sendte ham en mail. Jeg fik et hurtigt svar om, at jeg var velkommen til at besøge ham.

støbeskeen. Jeg var ude på en af hans restauranter og snakkede – via tolk – med nogle af de ansatte, der var ekstremt glade for deres job. Dette job er et virkelig godt alternativ til et liv i arbejdsløshed eller et liv som den eneste døve i en fjern bjerglandsby.

Hvad tænker man i Nepal om mulighederne?

Hvor jeg med min danske baggrund som en selvfølge tænker på, at vi må hjælpe med høreapparater, cochlear-implantater og talesprog, så fornemmer jeg, at man i Nepal måske tæn-

høreapparatprogrammer samt at gøre det muligt at behandle flere børn med høreapparater.

For mig giver det kun mening med tidlig screening, hvis man i de relevante tilfælde kan følge op på diagnosen med behandling med høreapparater. Omvendt vil man ved tidlig diagnostisering kunne komme ind og hjælpe med tegnsprog, hvis høreapparater ikke er en mulighed. Jeg føler mig lidt på glatis her, for jeg vil gerne være forsigtig med at have for skræmsikre meninger, som udspringer af min danske baggrund, men som måske ikke praktisk lader sig gøre set i forhold til kultur, geografi og økonomi i Nepal.

På besøg i Central Higher Secondary School for the Deaf – Naxal Kathmandu

Døveskolen lå i gåafstand fra, hvor jeg boede. Den blev startet i 1966 af en ørelæge i et lokale på et hospital. I dag har skolen ca. 400 elever fordelt på 12 klassetrin. Man havde oprindeligt planlagt, at der skulle være 15 elever i hver klasse, men i nogle klasser er der i dag omkring 34 elever. I de små klasser sidder man på gulvet. Jeg så ikke elever med høreapparater, og jeg så udelukkende tegnsprogs-kommunikation.

Jeg fik en god snak med skolens leder, der skulle på pension to dage efter mit besøg. Kort forinden var også ni lærere gået på pension. Der var et problem med at få nye, tegnsprogskyndige lærere. Rent faktisk underviste nogle af de ældste

Hvordan kan man hjælpe?

Jeg bilder mig ikke ind, at det er en nem opgave. Det er af overordentlig stor betydning, at forældre til børn med høretab inddrages, så de bliver de primære personer til at støtte op om sproggivning.

De økonomiske muligheder for at købe høreapparater er kun for de få. Politikken på hospitalet var, at de bedre stillede betalte fuld pris for et høreapparat, nogle betalte en del af prisen og mange fik høreapparat gratis.

Jeg fik god indsigt i, at der skal mere end godhjertede intentioner til for på kvalificeret vis at støtte audiologien i Nepal. Det skal også handle om indsigt og viden om landets kultur, infrastruktur og mentalitet. Så et høreapparat-projekt kan og bør kun opbygges i et snævert samarbejde med nepaleserne, men med udefra kommende eksperter til at undervise og holde hånd under projektet i opstartfasen.

Hvad jeg oplevede ved Buddhanath

En dag var jeg ude at se på den største stupa i Nepal, Buddha-

Det var med stor empati, han berettede om sine døve medarbejdere. Her var ikke noget med flexjob. Her arbejdede man på lige fod med de hørende, og han fortalte med glæde, at flere døve og hørende havde indgået ægteskab. Han vidste ret nøje, hvad han talte om, da han gerne spiste frokost på en af sine egne restauranter. Hans tilfredshed med de døve medarbejdere var så stor, at han nu var i gang med at uddanne døve kvinder til husassistenter, og han havde også en uddannelse til mændene i

ker mere på, hvordan man kan hjælpe de døve med tegnsprog. Dette er også den rigtige tankegang for voksne døve. Men jeg tænker på, hvordan man kan starte med at hjælpe små børn i Nepal med høreapparater, så de kan lære at tale og kommunikere med hørende.

Det skal tilføjes, at Mr. Lal Karna på audiologisk afdeling havde et stort ønske om at indføre New Born Hearing Screening decentralt. Dernæst ønskede han at komme op på et højere niveau med hensyn til

elever de yngre i en overgangsperiode. Da jeg spurgte den kvindelige skoleleder, hvad hendes tre største ønsker var med hensyn til skolens fremtid, svarede hun:

- At flere elever kunne blive kostskole-elever
- At de kunne få bygget en ny skole. Dernæst tilføjede hun, at hvis de bare kunne få den gamle malet, ville det også hjælpe
- At 100 elever fordelt på 3 årgange kunne få 13., 14. og 15. skoleår.

Jeg spurgte, hvor meget det ville koste at få etableret de tre skoleår for 100 elever. Personalet hentede ringbind frem og regnede på det og nåede frem til, at det ville beløbe sig til ca. 200.000 kr. med det mest skræbete budget - og kun, hvis børnene forblev på den nuværende skole. Jeg tænker på, at det koster omkring 40.000 kr. pr. år at have et barn i en dansk folkeskole.

Min drøm

Jeg lukkede øjnene og drømte om at kunne være med til at

finde de 200.000 kr. Beløbet virker så beskedent, når man tænker ud fra dansk målestok. Men jeg må forsøge at sætte min danske tænke måde på lidt lavere niveau. Jeg spurgte, om jeg måtte se børnenes hørekurver. Men de var ikke på skolen. Jeg så høreoptegnelser på hospitalet, hvor man nedskrev høreprøveresultatet i en kolonnbog. Tænker vi til daglig på, hvor privilegerede vi er, audiologisk set, i Danmark?

Jeg drømmer om, at jeg sammen med andre kan gøre en

indsats, der vil gøre det muligt for flere børn i Nepal at blive behandlet med høreapparat og flere unge døve at få en uddannelse.

Jeg skylder at gøre noget til gengæld for den venlighed og gæstfrihed, jeg mødte i Nepal. Her tænker jeg dels på forbedrede audiologiske muligheder for børn og dels på, hvordan man kan støtte døveskolen.

Filterbolde i 3 str.

Æggevvarmer 199,-

betterfelt.com

Tæpper 120cm i diameter fra kr.: 1.900,-

Thehætte 199,-

Uldsko fra 399,-

Bordskånere 149,-

Filtspand 499,-

Julepynt 13 forskellige 390,-

6 filtede kopholdere 180,-

Dori uldtæppe 120x220cm 4499,-

Nu ikke kun lækre sko!..

betterfelt.com

Kangshung Face

Hvem drømmer ikke om et ubesøgt Everest ?

Velkommen til et nyt Kipling eventyr. Danmarks-præmiere på Everest Kangshung Face i Tibet.

Trekkingtur til Everest's glemte og største væg, beliggende i afsondrede dale nord for Makalu.

Tag med Bart Jordans, forfatter til flere Himalaya-bøger, bl.a. om Kangshung i "Everest, a trekkers guide".

Afrejse 3/4-14, kr. 33.980,- Early Bird, spar 2.000,-

Unikt eventyr
Mt. Everest
Kangshung Face
Den største
Himalayanyhed
de seneste år

Kiplings Nepal - Unik kulturrejse

Kiplings store kulturrejse i Nepal med Kathmandu og Kathmandu-dalen, den gamle kongeby Nuwakot og skolebesøg, samt Bandipur, Pokhara og Chitwan National Park.
Kom med bag facaderne - et brag af en kulturrejse.

Fakta:
Varighed: 12 dage
Afgang: 15/10, 24/10, 6/2, 10/4
Grad: Kulturrejse
Pris fra: 14.980,-

Nuwakot & Samari - Det ubesøgte Nepal

En Nepalrejse langt fra de normale turistruter. Oplev den gamle karavanerute mellem Pokhara og Kathmandu - terrassemarker, ubesøgte landsbyer og udsigter til Annapurna, Langtang, Manaslu og Ganesh Himal

Fakta:
Varighed: 11 dage
Afgang: Daglig afrejse
Grad: Kultur og lettere vandring i lav højde
Priser fra: 11.980,-

Poon Hill - Den store klassiker

Tag til Annapurnas højdepunkter med Poon Hill og få nogle af Himalayas flotteste udsigter krydret med rododendronskove, Gurung-folket, landsbyer og et blomster- og dyreliv. Helt klart en klassiker uden sidestykke.

Fakta:
Varighed: 11 dage
Afgang: Daglig afrejse
Grad: Tehus trekking og kultur
Priser fra: 9.980,-

Kiplingtravel.dk - Tlf. 4716 1220

Rejsegarantifonden nr. 1571 - læs mere på vores hjemmeside

 KIPLING
TRAVEL

IMAGES FESTIVAL MED NEPALESISK DELTAGELSE

Fra den 30. august til den 7. september indtager IMAGES FESTIVAL København, Aalborg og Aarhus. Festivalen, der arrangeres af Center for Kultur og Udvikling, har i år temaet Occupy Utopia.

147 toneangivende kunstnere fra 44 lande sætter under IMAGES fokus på virkeliggørelsen af utopier gennem kunsten. Med hver deres talent besætter kunstnerne den danske sensommer med kunst, der vil ryste vores verdensbillede og skabe nye visioner for fremtiden.

I København bliver Dronning Louises Bro hovedåren i festivalområdet, der strækker sig over og omkring Søerne. Som en central del af programmet er en udstilling med tre nepalesiske kunstnere, der er blevet til i et samarbejde mellem IMAGES FESTIVAL og den danske billedkunstner John Kørner.

John Kørner besøgte i slutningen af 2012 Kathmandu i forbindelse med 'Artmandu' - Kathmandu International Art Festival. I samråd med CKUs lokale konsulent Delphine Mona-Pawlik udvalgte han tre unge billedkunstnere, som han umiddelbart følte sig kunstnerisk beslægtet med, til at deltage i IMAGES. De tre kunstnere, Sheelasha Rajbhandari, Hitman Gurung og Manish Harijan, kommer til Danmark den 15. juni og bliver i 14 dage. I denne periode skaber de i samarbejde med Kørner en række værker under titlen 'The Consequence of Work'.

Fra den 30. august og en uge frem kan værkerne opleves i Kørners lejlighed, der ligger med udsigt over Dronning Louises Bro.

Parallelt med deres udstilling sender den nepalesiske kunstner Milan Raj en hvid sommerfuglesværme ud over de tre IMAGES-byer som et symbol på transformation og håb for en bedre fremtid i Nepal.

DEN NEPALESISKE UNGDOM TAGER FØRINGEN PÅ SAMTIDSKUNST

Af Delphine Mona-Pawlik, konsulent i Nepal for CKU

I en nepalesisk kontekst er begrebet "samtidskunst" et relativt nyt prædikat og anvendes første gang for at beskrive værker i 1950'erne. I dag, mere end et halvt århundrede senere, begynder begrebet at leve op til dets sande betydning - på grund af de dristige unge.

Efter en borgerkrig, der varede fra 1996 til 2006, gik nepaleserne i 2008 til stemmeurnerne og gjorde op med et århundrede gammelt monarki til fordel for demokratiet. Men løfterne om en demokratisk regering er endnu ikke gået i opfyldelse, og forfatningen er stadig i støbeskeen efter seks års politiske magtkampe.

14-timers strømafbrydelser og hyppige strejker lammer gang på gang landet. Med manglende, dedikeret regeringsførelse er sociale ydelser en mangelvare, vejene fortsat hullede og luften diset af forurening. På baggrund af den konstante uro synes kunst at være den mindste af Nepals bekymringer. Desuden bør kunstnere, traditionelt set, slet ikke blande deres kunst med politik.

Men under borgerkrigen var der så meget smerte i Nepal, at tilgangen til kunsten ændrede sig. Kunstnere begyndte for første gang at sætte spørgsmålstegn ved det nepalesiske

samfund og så det som en relevant og nødvendig opgave at påtage sig.

Kunst blev så småt brugt af nyere generationer af kunstnere til at skildre den etniske fremmedgørelse og desillusion; den gav en stemme til de kvinder, der ønskede at bryde tabuer, fastsat af patriarkatet; den illustrerede de miljømæssige udfordringer og gjorde det muligt at give udtryk for personlige fortolkninger af den politiske situation.

En fremtrædende kvindelig kunstner, Ashmina Ranjit, var en af de første *aktivister*. Via sine performative kunstværker opfordrer hun løbende til offentlig debat omkring emner som menstruation, kastesystem og menneskerettigheder.

Et emne, som flere, nyligt etablerede kunstnere beskæftiger sig med, er miljø og den omsiggribende luftforurening i Kathmandu. Heriblandt Hitman Gurung og Sheelasha Rajbhan-

dari. Begge har de haft særudstillinger, og de har senest deltaget med værker, der afbilder forureningens konsekvenser, i Kathmandus Internationale Kunstfestival.

Ikke desto mindre har samtidskunst stadig svært ved at markere sig på den nepalesiske kunstscene, og en kunstner skal tænke sig nøje om, før hans eller hendes arbejde præsenteres for offentligheden. Publikum har brug for mere tid til at vænne sig til de, til tider, provokerende kunstværker.

For nyligt oplevede kunstneren Manish Harijan, hvad den gængse mistro til kunstnerisk frihed kan føre til. Hans værkserie "The Rise Of The Collateral", der portrætterer den vestlige indflydelse på østlige traditioner, sætter samtidskunstens formål på den nationale dagsorden.

Malerierne kombinerer billeder af hinduistiske guder og vestlige superhelte for at illustrere de hastige ændringer,

det nepalesiske samfund står overfor. Manish blev øjeblikkeligt tiltalt for blasfemi af en gruppe fra World Hindu Federation, modtog flere dødstrusler, og hans udstilling blev lukket ned af den nepalesiske hær. Denne hændelse førte til adskillige protester, hvor unge nepalesiske kunstnere stod sammen i ytringsfrihedens navn.

I disse dage er det Milan Rai's hvide sommerfuglesværme, som har overtaget bybilledet. Sommerfuglene er at finde alle vegne - på træer, tempel, reklamesøjler og broer. De symboliserer transformation og håb. Håb for en bedre fremtid for Nepal og en reminder om, at forandring er mulig... og nødvendig.

Samfundsmæssige problemer og vilkår udfordres således fortsat med kunsten som medie, og den nye generation af kunstnere - de unge - har taget føringen på en ekspanderende, dristig og håbefuldstid samtidskunstscene. 🌀

En dokumentarfilm om Nepal er på vej. Med en dansk initiativtager – Bruno Jørgensen – og en dansk producer – Brian Piehl – har filmen 'Last of the first' snart premiere. Datoen er endnu ikke fastsat, men det bliver her i 60-året for Everestbestigningen.

Filmen handler om Kancha, den sidste nulevende Sherpa, der deltog i Sir Edmund Hillary's ekspedition til toppen af Mount Everest i 1953.

Kancha og hans familie fortæller om deres liv og giver et indblik i deres syn på fortiden, nutiden samt de udfordringer, man i fremtiden vil komme til at stå overfor i forbindelse med bevaringen af Sherpaernes kultur. Hvordan finder man en balance imellem gamle traditioner/værdier og nutidens mangel på samme?

Denne historie er ikke tidligere fortalt, og den foregår primært i Kanchas hjem i Namche Bazaar ved Mount Everest og herudover i Kathmandu, hvor hans børn og børnebørn lever. Fortællingen understøttes af filmoptagelser og still-billeder, som alt i alt giver et veldokumenteret indtryk af Sherpaernes liv, spiritualitet, deres omgivelser, deres rejser og den positive indvirkning, som bl.a. turismen har haft på deres tilværelse.

Filmen er blevet til virkelighed via stor dedikation og energi fra Bruno Jørgensens side. Jørgensen er en nær ven af Kancha og hans familie, og Kanchas inspiration er drivkraften for holdet bag filmen.

www.lastofthefirst.net

www.facebook.com/lastofthefirst

<http://www.youtube.com/watch?v=BmB1J4kscSc>

VAGTSKIFTE I KATHMANDU

Danmarks ambassadør i Kathmandu, Morten Jespersen, flytter hjem til København, hvor han skal være centerchef for Udenrigsministeriets 'Center for Global Udvikling og Samarbejde'. Den nye ambassadør i Nepal bliver Danmarks hidtidige ambassadør på Cypern, Kirsten Geelan.

FOTOUDSTILLING – NAMASTÉ

Lejre Rådhus har i marts og april dannet ramme om en udstilling af John Ehbrechts billeder af tharuerne i Gothauli og Simara. Endnu flere billeder er fra 3. maj til 14. juni blevet vist på Det Humanistiske Fakultetsbibliotek, Njalsgade 112, 2300 København S.

John Ehbrecht skriver selv om billederne:

Billederne er blevet til i januar 2012, hvor jeg levede med Tharuerne i nogle dage og oplevede Tharuerne gæstfrihed og positive indstilling til livet. Det var en fantastisk oplevelse at fotografere Tharuerne. Alle ville meget gerne fotografere, stillede gerne op til portrætfoto og gjorde det på en afslappet og naturlig måde. I byen Simara var der mennesker, der ikke var blevet fotograferet før eller kun ganske få gange, og det er som fotograf fantastisk at opleve.

Tharuerne hører til et af de mest udnyttede folk i Nepal. De fleste lejer jord af storbønder og er derved stavnsbundne uden mulighed for selv at købe jord, selvom de alle er bønder. Mange udlejer deres døtre fra 6-års-alderen til storbønder, hvor de må arbejde hårdt. Familien modtager så penge, som er en nødvendighed for overlevelse. Tharu-landsbyerne Gothauli og Simara ligger i Chitwan-området i det tropiske lavland i den sydlige og midterste del af Nepal. Byen Simara ligger i udkanten af junglen, og der vogtes døgnet rundt for elefanter, som er på jagt efter markernes afgrøder.

Himalaya

– dit livs højdepunkt!

Mountain Delights Treks & Expedition er et lokalt trekking bureau med base i Kathmandu. Vi har i mere end ti år arrangeret trekking i Nepal, Tibet og Bhutan.

Mountain Delights arrangerer skræddersyede ture til nogle af Nepals mest populære destinationer, f.eks. **Mount Everest, Annapurna, Langtang** og **Kunchenjungha**.

Vi tilbyder ture med fokus på miljø og bæredygtighed. På ture som **Ganesh Himal Eco Trek**, bevæger vi os væk fra de mest populære ruter og ud i **uberørt natur**. Her møder du den **lokale befolkning**, og får indsigt i dens dagligdag. Mountain Delights støtter lokalbefolkningen bl.a. med skoleprojekter og ved at bruge lokale portere.

Vores guider har stor erfaring med trekking, og de har et unikt kendskab til **Himalaya** og **nepalesisk kultur**. Alle vores guider har en fortid som portere og dermed et meget stort lokalkendskab til trekking ruterne.

Udover trekking tilbyder Mountain Delights også en række andre aktiviteter som landsbyophold, safari, bungy jump og paragliding ...

Hvis du vil vide mere, så besøg os på vores hjemmeside:
www.gotomountain.com
Eller kontakt Ram P. Saptoka
Email: info@gotomountain.com

TIGERTÆLLING

Den nepalesiske regering igangsatte i februar en folketælling. Det er dog ikke nepaleserne, der skal tælles, men landets tigre. Tællingen finder sted i fem nationalparker: Chitwan, Bardiya, Banke samt Shuklaphanta Wildlife Reserve og Parsa Wildlife Reserve. Tællingen er udgangspunkt for en målsætning om at fordoble antallet af tigre inden 2022. [Republica, 05.02.2013]

DANSK-NEPALESISK SÆLSKAB ER GÅET PÅ FACEBOOK

På www.facebook.com/DanskNepalesiskSelskab kan du nu følge med i nyheder fra Nepal samt holde dig orienteret om aktiviteter i selskabets regi.

NY BOG OM HIMALAYA

Livet begynder hver morgen i Himalaya – som alle andre steder – med en åbenbaring. Solen, lyset, livet kommer tilbage og jager natten og alt det mørke og utrygge væk - Nothing is permanent, except change!

Ole Ejnar Hansens nye, fantastisk smukke fotorejsebog "Vandring i Himalaya, Enlightened Yak" udkommer i sommeren 2013, og er - som Ole skriver - "en drøm, et liv, et eventyr på Himalayas stier gennem 28 år" og "Mit Himalaya er især grænselandet mellem Tibet og Nepal/Indien. Der hvor dybe dale ender i pas, som leder over verdens højeste bjerge til nye dale. Eller fortsætter ind i højlandet Tibet – Verdens Tag. Der hvor handelskaravaner engang skabte rigdom i Himalaya. Der hvor hinduisme, shamanisme og tibetansk buddhisme mødes ..., og dér hvor dæmonerne lurker lige om hjørnet ..."

GENERALFORSAMLING I DANSK-NEPALESISK SELSKAB

I år blev generalforsamlingen holdt på Danasvej på Frederiksberg, hvor vi startede med en nepalesisk middag. Det gav lejlighed til god snak mellem medlemmerne, og stemningen var høj.

Derefter bød vi velkommen til Nepals ambassadør i Danmark, Mukti Nath Bhatta. Mr. Bhatta gav en grundig indføring i den komplicerede politiske situation i Nepal. Vi kom gennem afskaffelsen af kongedømmet, valget af en forfatningsgivende forsamling, opløsningen af

samme efter fire års arbejde uden at nå i mål, det efterfølgende dødvande, der nu ser ud til at blive afløst af en ny forfatningsgivende forsamling. Men det kan ikke nås inden sommer, og så er der først monsun og siden 'festival-season' og endelig høsttid, så mr. Bhatta forventede først valg i november. Det var kompliceret, men interessant stof.

Herefter fulgte selve generalforsamlingen – se referatet på hjemmesiden.

NYT ÆRESMEDLEM

På generalforsamlingen indstillede formand Lars Gundersen, at Birgit Nielsen blev udnævnt til æresmedlem. Lars fremhævede Birgits langvarige medlemskab af selskabet, hendes aktive indsats i bestyrelsen over en lang årrække – herunder også en periode som formand – og hendes aldrig svigtende indsats for selskabet. Forsamlingen tilsluttede sig umiddelbart forslaget med applaus.

ARRANGEMENTSKALENDER

AARHUS

Salen på Århus Hovedbibliotek

Torsdag den 5. september kl. 19.00

Vandringer i Himalaya - The Enlighted Yak

Ole Ejnar Hansen, forfatter

Torsdag den 3. oktober - tidspunkt meddeles via mail

Nepalesiske studerende i Danmark

Karen Valentin,

Aarhus Universitet, Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)

Torsdag den 31. oktober kl. 19.00

Ansvarlig turisme

Peter Michaelsen, Respectful Travel og Jysk landsbyudvikling i Nepal

KØBENHAVN

Medborgerhuset, Danasvej 30B, 1910 Frederiksberg C

Mandag den 9. september kl. 19.30

Buddhisme, som jeg lærte det på universitetet i Kathmandu

Kathrine Olldag

Tirsdag den 1. oktober kl. 19.30

Demokrati, menneskerettigheder og jordskælv

Jesper Lambæk, Historiefabrikken

Torsdag den 7. november kl. 19.30

Ansvarlig turisme

Peter Michaelsen, Respectful Travel og Jysk landsbyudvikling i Nepal

Onsdag den 27. november kl. 19.30

Kharikola Medical Camp

Morten Rolsted

डेनमार्क नेपाल सोसाईटी
Dansk-Nepalesisk Selskab

Bliv medlem af
Dansk-Nepalesisk Selskab
- og få Nepal Vision
med posten!

Dansk-Nepalesisk Selskab har til formål at fremme dansk-nepalesisk samarbejde om bæredygtig udvikling, turisme, samhandel, kultur, m.m. Selskabet er upolitisk.

Vi holder foredrag, arrangerer vandreture, møder med spisning, deltager på messer og gennemfører anden oplysende virksomhed om forskellige sider af Nepals kultur, natur og historie.

På vores hjemmeside www.nepal.dk, (hvor enhver kan registrere sig og modtage vore nyhedsbreve pr. e-mail) forsøger vi at bygge netværk. Man kan annoncere efter ligesindede, oprette en blog eller uploade et fotoalbum. Der er ingen bestemte rammer eller begrænsninger for, hvilke emner man tager op. Så der er noget for enhver, hvad enten man interesserer sig for bistandshjælp, forretning, kultur, natur eller om man er en nysgerrig turist som gerne vil se noget andet end det sædvanlige.

Desuden forsøger vi at arbejde sammen med andre foreninger. Det kan være ved at støtte op om arrangementer eller i samarbejde at arrangere foredrag eller events.

Endeligt udgiver vi bladet, du sidder med i hånden. Nepal Vision uddeles gratis til medlemmer og annoncører.

Vil du modtage bladet 2 gange årligt i fremtiden og samtidigt få gratis adgang til alle vore foredrag og arrangementer, skal du blot melde dig som medlem på e-mail: birgit@nepal.dk eller ringe til vores kasserer Birgit Nielsen på telefon nr.: 40 75 28 58. Det koster kun kr. 170 om året.

Ring: 40 75 28 58

eller

Skriv: birgit@nepal.dk

Afsender:
Dansk-Nepalesisk Selskab
Kongensgade 17A
3550 Slangerup

